

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 76/23

V Luxemburgu 11. mája 2023

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-817/21 | Inspekcia Judiciară

Právny štát: orgán zodpovedný za disciplinárne konanie proti sudcom musí byť nezávislý a nestranný

Pravidlá upravujúce kontrolu konania riaditeľa tohto orgánu musia byť koncipované tak, aby v tejto súvislosti nemohli vyvolať nijaké pochybnosti

Účastníčka viacerých trestných konaní v Rumunsku podala proti istým zainteresovaným sudcom a prokurátorom disciplinárne sťažnosti na Súdnu inšpekciu. Keďže konania o všetkých týchto sťažnostiach boli zastavené, podala sťažnosť na hlavného inšpektora, pričom toto konanie bolo tiež zastavené. Uvedená účastníčka konaní rozhodnutie o zastavení konania napadla na Odvolacom súde Bukurešť, pričom okrem iného tvrdila, že disciplinárne konanie nebolo možné z dôvodu sústredenia právomocí v rukách hlavného inšpektora. Takáto koncentrácia právomocí je podľa nej v rozpore s právom Únie.

Odvolací súd Bukurešť položil v tejto súvislosti Súdnemu dvoru otázku.

Svojím dnešným rozsudkom Súdny dvor potvrdil svoju judikatúru,¹ v zmysle ktorej síce organizácia súdnictva spadá do právomoci členských štátov, avšak uplatňovanie tejto právomoci musí byť v súlade s právom Únie. Preto **disciplinárny režim vzťahujúci sa na sudcov**, ktorí môžu rozhodovať o otázkach spojených s uplatňovaním práva Únie, **musí obsahovať záruky umožňujúce predísť akémukoľvek riziku využitia tohto režimu ako nástroja politickej kontroly ich činnosti**.

Pravidlá upravujúce organizáciu a fungovanie orgánu, ktorý je oprávnený viesť disciplinárne vyšetrovania a disciplinárne konanie voči sudcom a prokurátorom, preto musia byť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z práva Únie, a najmä s požiadavkou **právneho štátu**.

Súdny dvor spresňuje, že na to, aby vnútroštátny súd overil, či to tak je, musí posúdiť rumunskú právnu úpravu ako takú, a tiež jej vnútroštátny právny i skutkový kontext.

Pokiaľ ide o prvky relevantné pre takéto preskúmanie, Súdny dvor poukazuje na to, že podľa rumunského práva môže disciplinárne konanie smerujúce k ukončenou zneužívania zo strany hlavného inšpektora iniciovať iba pracovník, ktorého pracovný postup vo veľkej miere závisí od rozhodnutí hlavného inšpektora. Okrem toho rozhodnutia týkajúce sa hlavného inšpektora môže zmeniť jeho námestník, ktorý bol vymenovaný hlavným inšpektorom a jeho funkčné obdobie sa skončí v rovnakom čase ako funkčné obdobie hlavného inšpektora. S výhradou overení Odvolacieho súdu Bukurešť **sa zdá, že takýto disciplinárny režim môže v praxi brániť účinnému začatiu disciplinárneho konania proti hlavnému inšpektorovi**, aj keby mal čeliť vážne odôvodneným sťažnostiam.

¹ Rozsudok z 18. mája 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” a i., [C-83/19](#), [C-127/19](#), [C-195/19](#), [C-291/19](#), [C-355/19](#) a [C-397/19](#) (pozri tiež tlačové komuniké [č. 82/21](#)).

Je pravda, že zastavenie konania o sťažnosti proti hlavnému inšpektorovi môže byť predmetom žaloby, ktorá môže prípadne viesť k zrušeniu rozhodnutia o zastavení takého konania. Odvolaciemu súdu Bukurešť však prináleží posúdiť, v akom rozsahu môžu právomoci, ktorými v tejto súvislosti disponujú rumunské súdy, umožniť účinné disciplinárne konanie proti hlavnému inšpektorovi, ako aj účinné a nestranné vybavenie sťažností proti nemu.

Súdny dvor v tejto súvislosti spresňuje, že za predpokladu, že by tento súd dospel k záveru, že činnosť hlavného inšpektora nemôže byť v rámci právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, predmetom skutočnej a účinnej kontroly, bolo by potrebné konštatovať, že táto právna úprava nie je koncipovaná tak, aby u osôb podliehajúcich súdnej právomoci nemohla vyvolať žiadne oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o využívanie výsad a funkcií Súdnej inšpekcie ako nástroja nátlaku na činnosť súdov alebo politickej kontroly tejto činnosti.

Pokiaľ ide o vnútroštátny skutkový a právny kontext, **zdá sa, že právomoci hlavného inšpektora boli posilnené v širšom kontexte reforiem organizácie rumunskej súdnej moci, ktorých cieľom alebo účinkom bolo obmedzenie záruk nezávislosti a nestrannosti rumunských sudcov.** Okrem toho je **hlavný inšpektor zrejme úzko spojený s výkonnou alebo zákonodarnou mocou.** Napokon treba zohľadniť aj **konkrétnu prax** hlavného inšpektora pri výkone jeho právomocí, ktoré možno využiť na účely politickej kontroly činnosti súdov.

S výhradou overení prislúchajúcich Odvolaciemu súdu Bukurešť sa teda zdá, že tieto prvky vnútroštátneho právneho a skutkového kontextu, s ktorými bol Súdny dvor oboznámený, skôr potvrdzujú, než vyvracajú prípadné konštatovanie, podľa ktorého **právna úprava vo veci samej nie je koncipovaná tak, aby u osôb podliehajúcich súdnej právomoci nemohla vyvolať nijaké oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o využívanie výsad a funkcií súdnej inšpekcie ako nástroja nátlaku na činnosť súdov alebo politickej kontroly tejto činnosti.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

